

Razkrinkane intrige operatorjev - Majski izgredi v Evropi

OPERATORJI PODPIRALI KOMUNISTE Z DENARJEM. — UREDNIK OD LABOR WORLD IN ADVOKAT PITTSBURGH COAL KOMPANJE STA SI BILA V LASEH. — OPERATORJI ZANIKUJEJO ODBOLŽITEV.

Washington, D. C. — V ponedeljek so senatorji, ki preiskujejo zadevo boja na polju mehkega premoga, slišali o novih intrigah operatorjev. Intrige sicer niso nove, a doslej še niso bile znane širši javnosti. Louis McGrew, urednik lista Labor World of Pittsburgh, je očitil Don Rose-ju, zagovorniku Pittsburgh Coal kompanije, da je njegova kompanija z denarnimi sredstvi pomagala radikalnemu gibanju na premogovnem polju. Senatorji so pri tej izjavi urednika debelo gledali in se čudili, da ni to že prej prišlo na dan.

Razume se, da je Rose zatrjeval, da je vse to laž, a McGrew se ni pustil ugnati v kozji rog, rekel je, da bo čez par tednov senatnemu pododseku prinesel dokaze in povedal nekaj, kar bo povzročilo, da "bo strop padel doli." Trdi, da že od leta 1900, sledi rdeči propagandi na premogovnem polju v Pennsylvaniji, h kateri tudi spada "Save the Union" komitej in Pennsylvanija & Ohio Relief society.

J. D. A. Morrow, predsednik od Pittsburgh Coal kompanije zanika kot neresnično, da bi bilo znano kompanijskim uradnikom o točenju prepovedane pijače v premogarskem okrožju. Tudi pravi, da ni resnica, da bi bilo kompaniji znano, da so v premogarskih mestih bile hiše, kjer so se držale prostitutke.

Urednikova izjava je dvignila torej veliko prahu, kaj pa še bo, ko bo povedal vse kar ve.

OBDOJENI MLADENIČI.

Po dolgem posvetovanju so se poročniki sporazumeli. — Mladenci so dobili po pet in dvajset let ječe za umor grocerista. — Zločin se ne izplača.

Chicago, Ill. — 25. januarja 1928 je bilo poročano, da je bil napaden in umorjen Joseph Szyzanski, 1736 Lull pl. Morilci, ki so jih kmalu izsledili, so grocerista umorili, ko so prišli v njegovo trgovino, da bi se polastili denarja v blagajni. Vsi so mladeniči v starosti od 17 do 22 let. V ponedeljek je izreklo sodišče zadnjo besedo in jih obdodilo vsakega na 25 let ječe.

Dvanajst ur so se posvetovali porotniki, predno so prišli do kompromisa. Enajst porotnikov je bilo za dosmrtno ječo, le eden za milejšo kazeno, na kar so se sporazumeli za 25 let. — Zločin se ne izplača. Mladenci, ki so šele živeti začeli, pa bodo morali čas svojega življenja, ki bi ga lahko za kaj koristnejšega porabili, preživeti v ječi. Bodo živi mrlič, ko bi se lahko veselili življenja. Temu je kriva slaba vzgoja in nepremišljenost mladih ljudi.

Naročajte najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

KRVAVI PRVI MAJNIK.

V Varšavi so bile ubite tri osebe, več ranjenih. — Komunisti na Dunaju demonstrirali; več oseb je bilo aretiranih. — V Parizu so oblasti imele pripravljene strojnice.

Varšava, Poljska. — V torek ob zgodnji jutranji uri se je v Varšavi pričela zbirati skupaj velika množica delavcev, da proslavi delavski praznik — prvi majnik. Paradi pa so se hoteli pridružiti tudi komunisti, teh pa se delavci boji, kakor garjevih ovc. Vnel se je boj, v katerem so padle smrtno zadete tri osebe, 12 je pa bilo ranjenih.

Dunaj, Avstrija. — Več tisoč komunistov je na Dunaju demonstriralo in grozilo jetniškim paznikom, kjer je zaprt ogrski komunist Bela Kun. Pred jetniškim poslopjem so vpili: "Bela Kun mora biti izpuščen na svobodo!" Policija je takoj priskočila na pomoč in aretirala kolovodje, ostali so se potem mirno razšli.

Bruselj, Belgija. — Belgijski komunisti so nagovarjali vojake, naj se pridružijo ruskim revolucionarjem in naj ne nastopajo proti stavkajočim delavcem. Komunisti so nabili na vojaške barake letake tozadevne vsebine. Policijski aparat je bil na vse pripravljen in dan je potekel mirno.

Pariz, Francija. — V Parizu je bilo tudi pričakovati izgredov; oblasti so imele pripravljene strojnice, katerih pa niso rabile, kajti nikjer ni prišlo do kakih nemirov. Francoski komunisti so dobili od svojih rdečih bratcov v Rusiji povelje, naj na dan prvega maja priredijo velike poulične demonstracije.

POSVETITEV NOVEGA ŠKOFA.

Chicago, Ill. — V torek se je vršilo v katedrali Sv. Imena posvečenje Msgr. James Sheila, pomožnim škofom. Ceremonije je vodil Njegov Eminenca Kardinal Mundelein ob asistenci Rt. Rev. Michaela E. Dunne, škofa iz Peoria, Ill. ter Rt. Rev. E. Francis Hobana, pomožnega škofa v Rockfordu. Katedrala je bila polna ljudi; prijateljev in znancev novega škofa in mnogo drugih odličnih oseb. V prvi klopi je sedela Mrs. James B. Sheil, mati novega škofa. Tudi za njo je bil to veliki dan. Obžalovala je le-to, da ni tega srečnega dne dočakal tudi njen soprog.

AVTOMOBILSKE NESREČE.

Chicago, Ill. — V ponedeljek je bilo v Cook okraju pet oseb ubitih po avtomobilskih nezgodah. Število žrtev to leto je 305, lansko leto je avto ubil prve štiri mesece v letu, 284 oseb. Torej, povsod napredujemo.

POŠTNI ZRAČNI PROMET V MEHIKI.

Te dni so v Mehiki odprli zračno pošto med Mexico City in Tuxpan; črta se pa bo v doglednem času podaljšala in zvezala s Stric Samovo pošto službo. Slika nam pokazuje pošto letalo pred odhodom iz glavnega mesta mehiške republike.

PARADA LETALCEV V NEWYORKU.

Nad dva milijona oseb je naudušeno pozdravljalo drzne letalce. — Dež ni zadrževal množice. — Newyorški župan je pripel kolajne letalce.

New York, N. Y. — Le sprenemu Lindbergha, ki se je vrnil iz Evrope, ko je preletel ocean iz Amerike v Evropo, se da primerjati naudušenje, ki je zavladalo med Newyorčani, ko so pozdravljali letalce, ki so prvi poleteli iz Evrope v Ameriko. — Baron Gunther von Huenefeld, stotnik Herman Koehl in major James Fitzmaurice, so bili deležni veličastnega sprejema in župan Walker jim je pripel na prsi kolajne.

Dež je grozil, a Newyorčane — kakih dva in pol milijona duš, ni zadrževal, da ne bi pokazali gostom, da se zavedajo v polni meri, junaštva držnih letalcev, ki so v nevarnosti za svoje življenje, pokazali pot preko morja iz Evrope v Ameriko, kakor je pokazal Lindy — pot nad morjem iz Amerike v Evropo.

Letalci so se zahvaljevali za pozdrave naudušene množice. Mrs. Koehl je od radosti objemala svojega soproga in ga poljubovala, poljubila je tudi župana Walkerja. Vsa vesela je bila tudi žena majorja Fitzmauricea; poljubila ga je le enkrat in se umaknila, ne pa tako Patricia, mala hčerka, ki se je zavedala očetovega junaštva in bila ponosna na njega, ona ga je neprestano objemala in poljubovala.

Ko se je parada vila mimo cerkve sv. Patrika, so letalci stopili iz avtomobila in poljubili prstan na roki kardinala Hayesa. V torek so letalci položili venec na spomenik Washingtona, zvečer je pa bil njim na čast prirejen dinner v hotelu Commodore.

PRIJET, KO JE UŽIVAL SEDM LET SVOBODO.

Chicago, Ill. — Martin E. Paxton, star 40 let, 6395 Universal avenue, je bil na State cesti prijeto od detektiva, ki je v njem spoznal pobeglega jetnika, ki je bil pred sedmimi leti aretiran na podlagi obdolžbe sleparije s ponarejenimi čeki.

KRIŽEM SVETA.

Washington, D. C. — Otvoritveni govor na demokratski narodni konvenciji v Houstonu bo imel Claude G. Bowers, ki piše uredniške članke za New York Evening World.

Mexico City, Mehika. — Iz mesta Cardenas, v državi San Luis Potosi, prihajajo vznemirljiva poročila o velikih gozdnih požarih, ki so pregnali iz goščav panterje, leve in druge zverinjad, ki zdaj ogrožajo prebivalstvo in živino v dolenjih krajih.

Šanghaj, Kitajsko. — V Tsiningu, šantungska provinca, so nacionalistiški vojniki ustrelili ameriškega misijonarja Dr. W. F. Seymoura.

Waukesha, Wis. — Robert Spletter, star 31 let, je slošel na puški, ki se sproži in naboj zadene Spletterja v prsa, bil je na mestu mrtve.

Pariz, Francija. — Francija bo plačala Stricu Samu do 15. junija t. l. na račun vojnega dolga \$11,250,000. — Dobrote svetovnega klanja.

Moskva, Rusija. — Leo Lozovsky, znameniti ruski slikar, in njegova žena, sta šla prostovoljno v smrt, ker je njuna šestletna hčerka po nesreči prišla ob življenje. Padla je z okna prvega nadstropja in bila na mestu mrtva. Oče in mati sta se obesila.

Irwin, Tenn. — Štirje dečki, v starosti od devet do trinajst let, so se vozili s čolnom po Nilchucky reki, priveslali so do vrtnice, kjer se jim je čoln prevrnil in vsi štirje so utonili. — Port Chester, Ind. — Na posestvu Lehmanna v Indiana "dunes" je izbruhnil ogenj, ki je ogrožal mesto in državni park. Iz vseh strani so prišli ljudje na pomoč in po velikem trudu ogenj pogasili.

Melbourne, Avstralija. — Policija je prišla na sled dobro organizirani družbi ponarejalcev denarja v Ocean Grove. Dve osebi so aretirali in zaplenili precejšnjo množino ponarejenih bankovcev.

Havana, Cuba. — V predmestju Havane so imeli svoje zavetišče razni črni elementi, ki so napadali pasante cesti prijeto od detektiva, ki je v njem spoznal pobeglega jetnika, ki je bil pred sedmimi leti aretiran na podlagi obdolžbe sleparije s ponarejenimi čeki.

NEMCIJA ZA OHRANITEV MIRU.

Ne oziraje se na zapreke, ki so na poti Franciji, je Nemčija sprejela ameriške pogoje. — Ni treba vsem velesilam sprejeti pogojev, predno se pogodba uveljavi.

Washington, D. C. — Nemška vlada brezpogojno sprejme ameriške pogoje za ohranitev miru na svetu. Ne ozira se na zapreke, nad katero se spotika Francija in se strinja s Kelloggom, amer. drž. tajnikom, da ni potreba vsem velesilam, katerim so bili predloženi tozadevni pogoji, ratificirati pogodbe, predno postane pravomočna. Takoj, ko katera država sprejme pogoje, stopi lahko pogodba v veljavo. — Nemčija pozdravlja vsako pogajanje, ki vodi za ohranitev miru na svetu. Pakt po načrtu Amerike, tako meni Nemčija, bo privedel narode, da bodo razorožili, ker pakti bodo jamstva za mir, da se ne bo sosed bal sosedja in z orožjem v roki stal na straži, kdaj ga napade.

AL SMITH ZMAGAL V KALIFORNIJI.

San Francisco, Cal. — Pri predsedniških primarnih volitvah v Kaliforniji se dobro dela za Al Smitha, newyorškega guvernerja. V sredo zjutraj je bil znan rezultat od 5,553 volilnih okrožij. Al Smith je dobil 93,685 glasov, Walsh pa le 29,045. V državi je 8,753 volilnih okrožij.

SMRTNA KOSA.

North Chicago, Ill. — Umrli je po kratki, a mučni bolezni, naša rojakinja, Mrs. Frances Suhadolnik, roj. Jakobi, stara 41. let. Pokojna je rodila iz Vrhnike, Slovenija. Zapušča žalujočega soproga in štiri otroke ter dve sestri. Pogreb se bo vršil danes, 3. maja ob 9. uri dopoldne. Pokojna je bila sestra od Mrs. Kremesec, naše spoštovane faranke, in predsednice dr. Sv. Terezije, št. 16. D. S. D. Preostalih naše iskreno sožalje.

Naročajte najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

Iz Jugoslavije.

O ZAKONSKEM PREDLOGU STABILIZACIJE DINARJA. — STABILIZACIJA NI PREDPOGOJ ZA POSOJILLO. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Za stabilizacijo dinarja.

Dne 10. aprila se je vršila seja upravnega odbora Narodne banke, kateri so prisostvovali vsi člani iz Belgrada in notranjosti, iz Slovenije g. Jeladin. Seji je prisostvoval tudi sam finančni minister dr. Bogdan Marković, ki je seznanil članke bančne uprave z vladnim načrtom, na podlagi katerega se bo izvršila stabilizacija dinarja. Po mnenju fin. ministra ne bo imela stabilizacija na notranji promet nobenega posebnega učinka, ker se bo nanašala v glavnem na poravnave obveznosti v inozemstvu. Obtok bankovcev ostane isti in ne bo inflacije. Fond za stabilizacijo se bo ustanovil iz državnega posojila in zlate podlage, ki že obstoja.

Po dosedanjim razporedbi bi se iz posojila dale sledečim ministrstvom te-le svote: Železniškemu ministrstvu za dograditev novih železniških prog 2 in pol milijarde, za predelavo obstoječih železniških prog 700 milijonov. Za pomorstvo 150 milijonov. Za dograditev rečnih pristanišč 180 milijonov. Za poslopja in drugo 115 milijonov za prvi dve leti. Celotna vsota 4845 milijonov.

Jugoslovanska trgovska mornarica

se je zopet povečala za en parnik. Na veliko soboto, 7. aprila, je bil v Dubrovniku krstovnega parnika "Carica Milica", ki ima 10,000 brutto registerstskih ton in je last "Atlantske paroplovitve Iva Račić d. d. Parnik je eden največjih jugoslovanskih trgovskih parnikov. Cerkevne obrede je izvršil dubrovniški pomožni škof ob obli udeležbi predstavnikov vojaških in civilnih oblasti ter drugih povabljenih gostov. Parnik je bil zgrajen v Angliji. Koncem meseca odpotuje, natovorjen z lesom, v Južno Ameriko.

70letnico

svojega rojstva je praznoval v Črešnjevcu notar g. Marko Pušnik. Jubilant je bil dolgo vrsto let notar v Vipavi, l. 1923 se je pa moral umakniti pred Italijani v Maribor. Isti dan se je poročila njegova nečakinja gđ. Marta Verhovnik, strokovna učiteljica na meščanski šoli v Ptuj, z g. R. Klopčičem, slušateljem pedagoške šole v Zagrebu.

Krvava Velika noč v hrvatski vasi.

Vas Slakovci blizu Vinkovcev na Hrvatskem je imela letos žalostno Veliko noč. Dva znana pretepača in razgarjača, kmet Josip Djukić in dninar Ivan Pavić sta sedela v vaški gostilni, kjer sta se zelo napila. V začetku sta bila mirna, pozneje pa so postali njuni pogovori čim glasnejši in srditejši. Proti večeru je potegnil Pavić nož in vzkliknil: "Ne bojim se te, vidiš, nož imam!" V istem hipu je skočil Djukić

pokonci, odvezel Paviću nož in mu z njim prizadejal sedem ran, tako, da je Pavić na licu mesta izkrmavel, zlasti, ker je nekaj sunkov prebodlo pljuča.

Okradena trgovina.

Trgovca Jože Knez v St. Jurju pod Kumom je imel že staro prodajalno v hiši svojega strica gostilničarja Martina Kneza. Pred Veliko nočjo je odprl še eno prodajalno v svoji novi hiši poleg šole, obe trgovini pa je dobro opremil z manufakturnim in špecerijskim blagom. Ko je veliki petek zjutraj prišel pred svojo staro trgovino, ves prestrašen vidi, da so železna vrata v trgovino samo priprta. Takoj je spoznal, da je imel ponoči tatinski obisk. Kolikor je mogel dognati, so mu zmogivci odnesli več bal blaga, črnega boksa, več klobukov, dežnikov, robcev za na glavo, siv površnik, rjavo moško obleko, zlato uro z verižico, več parov čevljev, pločevinasto skatlo rumenobonov, ročno blagajno z drobižem in razne špecerije. Da tatovi še niso izurjeni v svojem poslu, kaže dejstvo, da se glavne blagajne sploh niso, ampak vrgli ključke kar po tleh. Vendar je vse škode okrog 20 tisoč dinarjev.

Velika tatinska družba v Belgradu izsledena.

Belgrajski policiji se je posrečilo, da je po več mesecev trajajočem iskanju prišla na sled nevarni tatinski tolpi, ki je že leto dni uganjala nemoteno svoj posel v Belgradu. Sedaj je vsa družba pod ključem. Gre za tolpo desetih mladih ljudi, ki jih je vodil neki Burić, nazvan "šerif" in ki so izvršili nešteto vlovov na prav prebrisan način. Aretacija mladih zlikovcev ni bila lahka, ker so se ti obupno branili in je prišlo do streljanja z revolverji. Končno se je policiji le posrečilo, da je tolpo premagala in vse njene člane ukenila.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

DENARNA NAKAZILA

Za JUGOSLAVIJO, ITALIJO, ITO. Vaša denarna pošiljatev bo v stare kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo včeraj pošiljali po teh-le cenah:

500 Din	\$ 9.35
1,000 Din	18.40
2,500 Din	45.75
5,000 Din	91.00
10,000 Din	181.00
100 Lir	\$ 5.00
200 Lir	11.50
500 Lir	27.75
1000 Lir	54.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poština je v teh cenah že vravana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajna so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brozjavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO. Pisma in pošiljke naslovite na: ZAKRAJŠEK & ČESARK, 455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list
v Ameriki.
Izdan od leta 1891.

Ishaja vsak dan razen nedelj, po-
delkov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
DINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
449 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0094

Naročnine:
za celo leto \$5.00
za pol leta 2.50
za Chicago, Kanado in Evropo:
za celo leto \$6.00
za pol leta 3.00

The First and the Oldest Slove-
nian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0094

Subscription:
For one year \$5.00
For half a year 2.50
Chicago, Canada and Europe:
For one year \$6.00
For half a year 3.00

POZOR:—Številka poleg vašega naslova na listu znači,
kadar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker
veliko pomagate listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na ured-
ništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnjo številko v tednu
je čas do četrtega dopoldna.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov
vredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at
Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Katoliška načela in Glasilo K.S.K.J.

Urednik Glasila Ivan Zupan je delal reklamo v "Glasilu
K.S.K.J." za Šubeljnov koncert v dvorani Slovenske Narodne
Podporne Jednote na Lawndale Ave., ki se
je vršil v nedeljo, dne 29. aprila. Gospod
Šubelj kot pevski umetnik zasluži vse pripo-
znanje. Njega najmanj ne bomo kritizirali,
ker je gotovo prišel z dobrega namena v
Ameriko. Nikakor pa ne moremo odobra-
vati reklame br. Ivana Zupana. On se še
danes ni otrešal politike frakarske gospode
iz New Yorka, čeprav je plačan od katoliške
Jednote. Mi Slovenci se še dobro spominja-
mo, kako je Glas Naroda divjal pred kakim
dvajsetimi leti, ko je nameraval ljubljans-
ki škof, Dr. Anton B. Jeglič, priti v Ameri-
ko med svoje rojake. Naši liberalci tedaj bi
bili kmalu znoreli, čeprav bi jih ne bilo stalo niti enega centa.
Nam vsem je dobro znano, kako so socialisti bruhal strup za
časa evharističnega kongresa, katerega se je udeležil ljubljans-
ki škof, škof Gnidovec in drugi ugledni duhovniki iz domo-
vine.

Zatorej javno vprašam urednika Glasila, kako se on pre-
drzne, delati reklamo za lawndalsko gospodo. Ljubljanski
škof je markantna oseba na verskem in narodnem stališču v
Sloveniji. In ako njega niso pripoznali naši nasprotniki kot
ljublitelja Slovencev, zato tudi ni naša dolžnost, da bi katoli-
ško Glasilo delalo reklamo takim, katere so dobili naši rdeči
karji pod svojo kontrolo. Obžalujem gospoda Šubeljna, ka-
teremu so naše razmere nepoznane, da je prišel tem ljudem
v roko. Jedro Slovencev v Ameriki so slovenske župnije in na
ta način bi on brezdomno našel boljše zaslonbo kakor pri
verskih in narodnih propalcih.

Br. Ivan Zupan še vedno nadaljuje svoje delo v liberal-
nem duhu. Komaj en teden nazaj je on pokvaril namenoma
članek velečastnega gospoda M. Šavs, ko je preuredil nas-
lov: **K.S.K.J., SPOŠTUJ svoje slovenske duhovnike!** Name-
sto tega naslova je v svoji vsežmožnosti zapisal: **K.S.K.J., spo-
štuje svoje slovenske duhovnike.** To je nesmiselno! Ako jih
spostuje, kar ni resnica, zakaj treba dokazov, katere je nave-
del Fr. Šavs? Uredniki njegove kvalitete, ki so hodili v višje
sole pod oknom, naj odločujejo Fr. Šavs, kateri se je uglasil
kot duhovnik v versko vprašanje in je preštudiral stališče
K.S.K.J. Jednote napram slovenskim duhovnikom. Prav čudno,
da je on celo s tem naslovom, ki nima ne nog, ne glave, ne soli,
ne logike, pokvaril cel članek tega gospoda, čeprav ga je
prejšnje čase visoko v zvezde koval. S tem, da je napisal, da
K.S.K.J. spoštuje svoje slovenske duhovnike, je javno poka-
zal, kako malo jih urednik Glasila spoštuje.

Zadnji teden sem znova poslal svoj verski članek na Gla-
silo, kateri bi bil moral biti priobčen že leta 1926. Pa meč-
kajo, čeprav mi je gl. predsednik obljubil, da bo priobčen.
V tem članku je jasno vprašanje in je preštudiral stališče
K.S.K.J. Jednote napram slovenskim duhovnikom. Tja in
sem piše Glasilo glorio za kakega umrlega gospoda. To je
vse lepo. Mi živeči slovenski duhovniki ne potrebujemo od
Glasila nobenega pripoznanja, zahtevamo pa pravico.

Fr. Šavs in drugi slovenski duhovniki se jasno zavedamo,
da je "Amerikanski Slovenec" edini slovenski list, ki zastopa
katoliška načela in ki je iskren slovenskim duhovnikom. Zato
imamo v ta list zaupanje mi duhovniki in ga priporočamo. Ta
list se je neustrašno držal svojih katoliških načel in v tem ob-
stoji njegov uspeh. Glasilo je suhoparno, nabasano z razni-
mi suhoparnostmi in, kar se katoliških načel tiče, je prav
mrtvo. Fr. Oman je pred nekaj leti dobro mislil, ko je sveto-

val, da naj bi bil za urednika kak slovenski duhovnik.

Glasilo katoliške Jednote bi moralo zastopati katoliške
principje na celi črti in pokazati članstvu iste v pravi luči. Te-
ga Glasilo dosedaj še ni storilo. Tudi dvomimo, da bo zana-
prej kaj boljše.

—Rev. James Cherne.

Dodatek:—Urednik Glasila kat. Jednote br. Ivan Zupan
je delal reklamo tudi za Vilharjevo prireditev v Waukeganu,
katero se je priredilo v Narodnem Domu; kjer se zbira samo
protivski element in je popolnoma pod kontrolo istega. Kat-
oliški Slovenci so združeni okrog slovenske župnije in šole v
Waukeganu. In katoliško Glasilo je delalo reklamo za njo.
Zakaj tega treba? To afera razume kat. tabor v Waukeganu
bolje, kakor br. Ivan Zupan. Zakaj torej vsiljujete članom
kat. Jednote in Waukeganu, česar člani K.S.K.J. ne marajo.
Kje je Vaša logika? Na eni strani je naša Jednota izobčila
"M. P." in na drugi strani mu Glasilo dela reklamo.

Urejevali Glasilo K.S.K.J. je prav lahko! Treba je prave
razsodnosti. Verske članke bi vam preskrbeli slov. duhov-
niki, ako bi jih vsaj priobčili in ne ponarejevali. Gre se nam
za kat. načela, za resnico in pravico!

—Rev. James Cherne.

KAJ JE NOVEGA V CHI-
CAGO?

Chicago, Ill.

Po primarnih volitvah, ki so
se vršile zadnji mesec, se je po-
litično življenje velike Chica-
ge nekoliko pomirilo. V dne-
vne volivne agitacije je bilo na
dnevnom redu veliko političnih
škandalov. Najvplivnejši časo-
pisi so se bavili s temi škandali,
komentirali itd. Pokale so
bombe, streljalo se je, itd. Svet
si je delal čudno sodbo o na-
šem mestu. Listi so prinašali
raznovidne satirične in sarka-
stične kartune in pripombe o
Chicago. Res je, da vse to me-
stu ni v čast in resnično se je
čuditi, da je vse to bilo mogo-
če točasno v eni najbolj civili-
ziranih dežel na svetu. Vzrok
vsemu temu je politika in v tej
borbi za nadvlado. Ozadje in
podlaga vsega pa je prohibicija.
To je zlata jama za razne
politične koristolovce. Izkori-
ščati pa tega ne more nihče,
če ni na vladi. Zato se pa poli-
tikarji kopljejo na vso moč do
politične nadmoči, da lahko
kontrolirajo to zlato jamo. —
Ozadje tvori celo mašinerijo,
katere niti vodijo v politiko.

V Združenih državah imamo
prohibicijo, pa kljub temu naj-
dete vsepovsod dobro pivo in
likerje. Po raznih deželskih gos-
talinah ob avtomobilskih poteh
najdete vse to. Pa tudi po dru-
gih lokalih. Seveda je prepoveda-
no vse to prodajati. Reče se
zapira in preganja, ker ne
zmorejo bogatega in razkošne-
ga podkupovanja. Politična
stranka, ki je pa na krmlu,
pa svoje pristaše in prijatelje
favorizira, svoje politične na-
sprotnike pa preganja. Zato so
razni proizvajatelji piva in o-
pojnih pijač tako organizirani,
kakor kaka kraljevstva. Ves or-
ganizem imajo. Kadar je treba
napadati svoje nasprotnike,
posljejo svoje pobojnike na de-
lo. Navada je, da se pojavi av-
tomobil kar z mitraljezo, ko
dobijo na cilj svojega naspro-
tnika natreskajo v njega svinca
in konec ga je. Navadno iz
formalitete se poda policija na
delo, ki pa le redkokdaj dobi
v roke morilce. Pa tudi če jih
dobijo, se vse nekako pomeč-

ka, ker politika sega vsepo-
vsod. Vsega tega zla je mati
prohibicija. Res je prinesla
prohibicija tuintam kak dro-
bec blagostanja, ali to ni nič
proti razpašeni korupciji, ki se
širi med narod ravno radi pro-
hibicije. Koliko ubojev in umo-
rov, koliko drugih slučajev je
že rodila nesrečna prohibicija
Ameriki! To je bolezen, katere
se ne bo ozdravilo tako kmalu.
Davki. Te smo morali Chica-
žani letos precej masno pla-
čati. Kaj takega še ne pomni-
mo naš davkoplačevalci. Od na-
vadnih lesenih hiš, od katerih
so lansko leto plačali manj ka-
kor \$50, so letos nekateri mo-
rali plačati do, in celo nad
\$300.00. To je naravnost ode-
ruštvo. Nabiti ljudem take dav-
ke je krivično. Ljudje so pro-
testirali, se pritoževali, pa vse
nič ne pomaga. Kaj bodo po-
sledice vsega tega? Stanovanja
se bodo podražila. Lastniki
hiš bodo na vsak način hoteli
dobiti ta denar od nekod in
nastavili bodo višje cene za
stanovanja. Na ta način bomo
vsi čutili davčni vijak, najbolj
pa revno delovno ljudstvo, ki
mora že itak v največji meri
nositi vsa bremena javnega
življenja. Ljudje se že danes
vprašujejo, kaj vse to pomeni
in kam da plovemo. Po tovar-
nah in drugod delavcem plače
znižujejo, na drugi strani jih
pa oblasti tako-le odirajo. Po
tovarnah so lansko poletje in
v jesen ljudi odslavliali, zdaj
jih nazaj jemljejo, a le počasi.
pa za nižjo plačo. Tako ravna-
jo z ljudmi. Kam vodi taka po-
litika, če ne v največje neza-
dovoljstvo?

Sezona dramatičnih pred-
stav se bliža svojemu koncu.
Slovenci v Chicagi smo imeli
tekmo te zadnje sezone celo
vrsto najlepših dramatičnih
prireditev, ki so se vse obnesle
z najboljšim uspehom. Čast in
priznanje gre za to našemu
Dram. katol. klubu, ki skrbi,
da se dramatika razvija na na-
šem slovenskem odru. V nede-
ljo, 20. maja, bo menda zad-
nja prireditev Dram. kat. kluba
v tej sezoni. Priredili bodo
"Variete teater", v katerem bo
pet zanimivih predstav. Že da-

nes se opozarja vse ljubitelje
dramatike, da posetijo polno-
številno to zadnjo dramatično
prireditev v sezoni, katere do-
biček bo šel v korist odra v na-
ši šolski dvorani.

Za sezono dramatičnih pred-
stav pa bodo prišli na vrsto pik-
niki raznih društev. Pri oo.
franciškanih v Lemontu je
menda že zaarana vsaka nede-
lja v naprej, kamor bodo ob
nedeljah pohitela naša katoli-
ska društva v lepo zeleno nara-
vo, ki nudi človeku razvedrila
in dobrega čistega deželskega
zraka, ki smo ga po velemotih
tako potrebni. Tam pod mogoč-
nimi lemontskimi hrastovi, v
prijetni hladni senci, kjer se
poigravajo in osrečujejo sapice
od vseh strani, tam je pri-
jetno v vročih poletnih dneh.
Tako imajo čičaški Slovenci
vedno urejen svoj program za
vse sezone.

Naša tiskarna je dobila te
dni velik nov moderni tiskarski
stroj "Mihle Press" za tiskanje
magazinov, knjig itd. Dosedaj
je bil starega tipa in tudi
prepočasen. Tako ima zdaj na-
ša tiskarna dva velika moder-
na stroja. Ewega smo dobili
pred tremi leti za tiskanje
dnevnikov, zdaj pa smo dobili
drugačja za tiskanje knjig in
magazinov. Tiskarna je s tem
zopet naredila lep korak na-
prej, ker tiskarska dela bomo
zdaj lažje hitreje in še ličneje
kakor dosedaj, izdelovali. Ce-
njenja ugledna društva in naše
cenjene trgovce in posamezni-
ke opozarjamo na to, ker od-
slej jim bomo v stanu še bolj
točno postreči, kakor smo jim
dosedaj. Naša tiskarna pa je
s tem postala ena najboljših o-
premljenih slovenskih tiskarn
v Ameriki. Rojaki naj blagovo-
lijo vzeti to na znanje.

POZOR CHICAGO!
PRIREDITEV DRAMATIČ-
NEGA KLUBA,

ki bi se imela vršiti
v nedeljo, 6. maja,
bo iz tehničnih vzrokov
preložena za dva tedna
in se bo nepreklicno vršila
v nedeljo, 20. maja T. L.
Prireditev bo v korist odra
v naši dvorani; pripravite se
torej, rojaki, na njo!

PREGLED
DOHODKOV IN STROŠKOV ŽUPNIJE
sv. Štefana v Chicagi za mesec
marec 1928.

Dohodki:	
Sedeži	\$309.31
Kolekta v kovertah	275.86
Kolekta brez kovert	117.72
Kolekta za pl. dolgovi	48.80
Kolekta za misijone	56.43
Velikonočni dar	20.00
Mesečina	211.10
Svečke	111.29
Večernice	109.60
Rent za halo	16.00
Darovi	25.00
Soljina	189.75
Kegljišče	145.45
Zabave	147.00
Razno	9.95
Skupaj	\$1793.76
Stroški:	
Plača sestram	\$ 210.00
Telefon	4.25
Potrebe v cerkvi	120.00
Električne naprave	209.00
Razna popravila	102.05
Obresti	1403.00

Razno \$56.25

Skupaj \$2104.55

Dohodki:
Januar \$2800.93
Febr. 7027.18
Marec 1793.76
Preostan. 1858.87 \$13,480.69
Stroški:
Januar \$5136.23
Febr. 5391.30
Marec 2104.95 12,632.48

Ostane \$ 848.21
Rev. A. Murn, župnik.

DEBATA O OLJU IN FAR-
MAH.

Rothbury, Mich.
Slučajno mi je prišel v roke
list "Vestnik in Naš Dom" št.
14. z dne 5. aprila t. l., v kate-
rem je priobčen neki dopis ali
svarilo onim rojakom, ki lastu-
jejo zemljo v okolici Holtona
in Esperia (pravilno: Hesperia),
pod katerim je podpisan
Franc Rupar.

To je sicer prav, da se ljudi
svari pred goljufi in sleparji,
ako se jim pride na sled in se
jim dokaže. Pri tem pa mora
biti človek siguren kar poroča,
da isto lahko tudi z dokazi do-
kaže in pokaže, predno stopi
pred splošno javnost. Jaz si-
cer nočem s tem zagovarjati
bogataše ali oljnatih magna-
tov, ki obratujejo pri novih
oljnatih vrelcih pri mestu Mus-
kegan. Rečem pa toliko, da do-
tični dopis ni merodajen in je
poln laži in samohvale. Čudno
se mi le vidi, da urednik doti-
nega lista priobčuje take kolo-
bovije in se ne informira prej,
koliko je resnice na tem. Naj-
prvo svari, da ne bi podpisava-
li nikakih listin, ne najemnin-
skih in tudi ne kupčijskih po-
godb. Kar je meni in vsem do-
sedaj znano, se ni dosedaj še
noben agent ali kdo drugi po-
javil, da bi vzel v najem ali
kupil farmo za kako družbo,
da bi pričela z vrtnjenjem. Dru-
be hočejo samo dovoljenja od
lastnika. Edino za kar se jim
gre, da dobijo pravico (lease)
od lastnika zemlje za razisko-
vanje. Pa to se ne dela samo
okoli Holtona in Hesperie,
marveč tudi po drugih krajih
in countyjih. In vsak kdor vpi-
še zemljo v ta namen, ostane
površina zemlje nedotaknjena
in če kako stvar pridela, najsi
bo repa ali bob, ostane tudi
njegova last. Umevno je, da v
takih slučajih družbe pošilja-
jo svoje ljudi po takih krajih,
kjer sumijo, da bi bili kakšni
kladci. Ne more se pa in ne sme
se pa vse obsojati, da delajo
nepostavni potom in da sle-
parijo. Fakt je in ostane, da ne
morejo nobenega prisiliti, da bi
moral podpisati kako pogodbo.
In kdor pa podpiše kak papir,
ga bo tudi, ako ni Pepček, pre-
čital in preštudiral, predno
podpiše. Nespametno je tudi
govorjenje, da ne dajati toza-
devnih privilegijev. Ako bi
vsak tako rekel in ne hotel
podpisati kakih pogodb, potem
bi se tudi nikdar nič ne nare-
dilo. In kjerkoli že leži kako
olje, bi nikdar ne prišlo na
svetlo. Sami mi farmarji pa še
nimamo take čarovniške moči,
da bi ga izvlekli ven. Res pa
je, da nekateri družbe plaščjo

(Dalje na 4. strani.)

In ponovili so svojo staro
"vižo". . . Ko smo zadnji
teden pojasnili svoje stališče
do prireditve, ki se je vršila
zadnjo nedeljo v dvorani, ki je
pod kontrolo najbolj fanatič-
nih elementov med ameriškiimi
Slovenci, je lawndalska gospo-
da postala tako nervozna, ka-
kor nam to poročajo tisti, ki so
jih videli, da so z "A. S." v ro-
kah kar tekali od sobe do so-
be, stikali vkup glave, kakor
konji na ruskih planjavah. —
"Pr. . . udarmo, čakajte, bom
jaz napisal. . . drugi zopet:
"Le fejt jih zdelaj. . ." — Ne-
kateri pa, ki so vedeli, da so-
ni Voleki in drugi bivši Kon-
datovi skribantje niso vsi skupaj
zmojni sestavili res en stvaren
odgovor, so tolažili: "fantje
počakajte, če bomo preveč
pred prireditvijo gozbedali,
zna to nam občno škodova-
ti. . ." — Vsi pa so škripali in
se jezili. Bil je pravcati cirkus
med njimi. — Tetka je poroča-
la o "sijajnem" uspehu. Am-
pak tak "sijajni" uspeh je pri-
tetki v navadi, kakor pri tiste-
mu Kočevarju v starem kraju,
ki je šel na žegnanje h podru-
žnici in je potem doma pripove-
doval: "Bila dost luda, povna
hriba, več ko petnajst. . ." —
Nad vse karaktaristično pri
lawndalskih gospodih pa je
njih vedno enaka taktika. Ka-
dar se drzne kdo kritizirati te
gospodke, tedaj napišejo svo-
ja peresa in se vržejo z vso silo
na osebo, mesto, da bi skušali
ovreči njegove trditve. Gos-
pedki grede kar lepo mimo
svojih podlih grdi in težkih
grehov, ki so jih izvršili nad
narodom in radi katerih se jih
prijemlje. Mesto, da bi podal-
svoj račun na to, skočijo na o-
sebnosti. Tako delajo otroci.
Jerica je prav malo mar, kaj
vi pišete o njemu. Samo tega
nikdar ne želi, da bi ga kdaj
hvalile take propalice, ki so se
za krožnik leče prodajale bi-
šemu Kondatu in to so večinoma
vsi lawndalski skribantje.
Takrat pa bi bil Jeric prav za-
losten in to z vso upravičenos-
jo. Za principe se gre pa nič
drugega. Principi so nam vsi,
osebe nič! —

Prvič v mestu. — Za naku-
povanje božičnih potrebščin in
jaslic, ki jih je šel oče Jeric
kupovat v Tiskarno sv. Cirila
v Maribor, je vzel oče seboj tu-
di malega Matevžeka, da bi
pri konju stal. Mimo je prišel
imeniten pogreb, gospodje v
visokih, svetlih cilindrih, da je
Matevžek kar gledal. Doma se
se zvečer gledi pri peči in iz-
praševali Matevžeka, ki je še
kar vedno imel odprte oči od
celodnevnega začudenja. "No,
Matevžek, kaj pa se ti je naj-
bolj čudno zdelo v mestu?", so
ga vprašali mati. In Matevžek
je odgovoril, ko se je spo-
mnil na one svetle cilindre: "To
se mi je najbolj čudno zazde-
lo, da mi biksamo samo škor-
nje, v mestu pa tudi klobuke."

ŠIRITE AMER. SLOVENC!

* PODLISTEK *

Dr. Guthi Loma:

GRBAVEC.

Detektivski roman.—Iz madžarščine pre-
vedel F. Kolenc.

Veliko, zelo veliko oviro še moram odstra-
niti, ako hočem priti do cilja. Iz okolnosti,
da je dr. Popp pisal pisma, samo lahko
slutim resnico, ne morem pa pričati. Grba-
vec me ne pripelje na pravo pot, zdravnik
pa še manj. . .

Kapetana ni našel v uradu. Sklenil je,
da obišče grbavčevega varuha, ki mu la-
ko da bližnja pojasnila, glede doktorjeve
osebe. Verjetno je, da je dr. Popp svoj

čas zdravil grbavca. Od tu poznanstvo.

Koloman Berger je vsak dan med šest
in osmo uro v stari kavarni "Kralj Matjaž";
Tam ga gotovo najde. Šel je proti Jesenski
ulici. V začetku Kerepeške ulice je na
svoje veliko iznenadenje zadel na dr. De-
ziderija Popp. Nehote je pograbil klobuk
in pozdravil zdravnika, ki se mu je takoj
pridužil.

— Kako srečen slučaj, da sem vas sre-
čal! Ali veste, odkod prihajam? Iz vašega
stanovanja. Govoriti sem hotel z vami. Ako
imate nič proti, vas nekaj časa sprejmi.

— Prosim!
— Staviva, da zadenem, na kaj mislite
v tem trenutku. . . Na to mislite, da vas
hočem podkupiti. Kaj ne?

— Gospod, motite se! Imam vas za mno-
go bolj pametnega — ali ako ne bodete
jezni radi moje odkritosrčnosti, — za mno-
go bolj premetenega, kakor da bi mogel

misliti o vas tako nespamet!

— Hvala!

— Priznajte odkrito: nekoliko hočete z
menoj čvekati, da se informirate o položa-
ju. . . Vas je iznenadilo, da poznam vaše
odnošaje do grbavca.

— Odnošaje? . . . Kako razumete to?

— Ne varajva drug drugega. Med štiri-
mi očmi sva; pa lahko odkrito govoriva.
Kar mi sedaj poveste, lahko čez eno uro
zatajite; besede vam torej ne nalagajo no-
bene odgovornosti. . . No, ali upate zani-
kati, da ste Eliji Bergerju vi pisali eno pi-
smo, o katerem ni znano, iz kakega vzroka
je bilo pisano?

Trdo je zrl zdravniku v oči, toda on je
vzdržal pogled. S smehom, mirno je odgo-
voril:

— Ne zanikam. Resnično sem ga jaz pi-
sal. No in potem? Kaj sklepate iz tega?
Morda vendar ne mislite, da sem soudele-

žen umora? . . . Blazna podmena!

— Priznam, ako tehtno utemeljite: za-
kaj ste pisali tisto pismo? Kaj ste imeli z
Elijo Bergerjem?

— Ne povem. To je izključno tajnost
naju dveh in gotovo imava vzrok, zakaj je
ne izdava. Ni oblasti, ki bi naju na to pri-
silila. Zadovoljite se z izjavo, da najina
skrivnost nima nič skupnega z umorom Ni-
kolaja Berenyi. Prisegam pri živem Bogu!
Ali ne verujete?

— Ne!

— Zelo obžalujem. Dozdeva se mi, da
imate fiksno idejo, da je pismo v trdni zve-
zi z zločinom. . . Glejte, gospod, ako bi ne
imel pred očmi, da si nakopljem neprijet-
ne sitnosti, bi vas sedaj lahko javil policiji.

— Svojo oblast ste zlorabili. Zelo spret-
no ste ponaredili moje pisavo in s tem pri-
klicali na moje stanovanje Elijo Bergerja.
V zasedo ste ga izvabili. . .

(Dalje prih.)

Pozor, slovenski Amerikanci.

K. S. K. JEDNOTA, SPOŠTUJ SVOJE SLOVENSKE DUHOVNIKE!

(Napisal za "Am. Slov." Very Rev. M. Šavs, dekan v Shakopec, Minn.)

Bilo je ob času slovesnega shoda K. S. K. Jednote v Eveleth, Minn. Govorili so veljaki slovenske Slovence na Iron Range. Med njimi nastopi sedaj nadškof v Cincinnati, O., Rt. Rev. McNicholas, takrat škof v Duluth, Minn., in prvi med drugim: "In ti slovenski rod: spoštuj in rad ubogaj svoje duhovne vodnike, svoje duhovnike. Očitno tukaj povem, da nimam niti boljših niti bolj vestnih in delavnih duhovnov v svoji škofiji kakor so vaši duhovni rojaki. Neumorni in zanesljivi pomočniki so mi v vinogradu Gospodovem. Ponosen sem na nje jaz, ponosni bodite na nje tudi vi!" In zagrmelo je po dvorani iz navdušenja in tisočerega rokopleska.

Med poslušalci je bil tudi človek dolgočasnega obraza, dolgih suhih rok, dolgih prstov, ki je ploskal, kakor bi dva loparja padala drug na drugega. Znan se mi je zdel iz časov mojega bivanja v Tower, Minn., koncem prošlega stoletja. Torej vprašam sosedo: "Kdo pa je oni-le ploskač tam-le?"

"To je Mr. Pezdevc."

"Pezdevc? Se pač motim; mislim sem na drugega."

"O, saj to ni njegovo pravo ime. To ime si je le prislužil po svojem obnašanju in delovanju. Tako ga tu na Iron Range imenujemo, zato, ker kamor pride, vedno primsrdi in odsmrdi. Ali po domače rečeno, njegovo obnašanje in govorjenje in delovanje vedno čika bolj na smradljivo stran — od tod prisluženost ime 'Pezdevc'. Vpliva pri nas nima prav nobenega, dasi se rad šopiri kakor petelin na gnoju."

Tako na onem nepozabnem slavnostnem shodu. Kmalu po onih dneh pa čitam v "Prosveti" iz peresa onega ploskača oster, neutemeljen, lažnjiv, ostuden napad na obče spoštovanega slovenskega župnika na Ely, Minn. Začudil sem se, pa se tudi spomnil na besede v Evelethu, da oni puhlež rad "primsrdi in odsmrdi". Čakal sem na posledice, ker sem vedel, da pri tem ne bo ostalo. Čakal sem precej dolgo in pazil, odkod pride odgovor. Vzradostil sem se, ko sem zvedel, da je glavni predsednik naše Jednote, Mr. Anton Grdina, moško nastopil, kakor mu velevala moška čast, katoliška zavest in dolžnost kot predsednika K. S. K. Jednote. Pa, vsaj očitno se je zdelo, kakor tudi mnogim drugim, da je gl. predsednik naša Jednota bil in ostal edini, ki se je zavaljal za čast slovenskega duhovnika in dognal, da je slednjič zadela pravična, kazen lažnjivega obrekovalca.

Sedaj pa, slovenski Amerikanci, pozor! Dobro veste, da je med nami Slovenci tu v Ameriki še vedno nekaj prav takih hujskačev, opraviljcev in obrekovalcev slovenske duhovščine. Dobro veste, da slovenski brezverski listi prinašajo dan za dnevom, teden za tednom strupene napade, nagnjusne laži in obrekovanja in natočevanja zoper vero, duhovnike, posebno zoper slovenskega duhovnika na slovenski župniji. Tudi dobro veste, da to sa-

tansko pisarenje slovenstvu v Ameriki veliko škoduje: pri nekaterih mori ali vsaj slepi verski in npravi čuti; pri drugih ohlaja voljo do dobrega delovanja v prid slovenstva; druge zopet utrjuje v hudobiji; slabotneže pa spravlja v narodno brezdelje ter v časno bedo in večno pogubo duše.

Pa boste rekli: Zakaj se pa slovenski duhovniki ne branijo? Zakaj! Ali veste, zakaj? Evo, vam odgovor: Slovenski duhovnik na slovenski župniji, g. A. Podgoršek se je branil zoper brezverca Kondeža (kateri je že "vpepeljen" ali "vpeklen") in pravdo dobil. Kondež je šel v keho, njegov list pa bil prepovedan na pošti Združenih držav. Seveda je moral č. g. Podgoršek ostudne slovenske izraze prestaviti na angleški jezik, da jih je razumel sodnik Landis v Chicagu. In, kaj je sodnik Landis rekel, ko je obsodil Kondeža? Rekel je: "Kar gabi se mi, da moram poslušati take nagnjusnosti. Nisem vedel, da je sploh kak jezik na svetu, ki bi imel take ostudne izraze. Niti verjeti ne morem, da se kak narod drzne očitno rabiti in govoriti take podlosti. In celo v tisku! In to ti ljudje čitajo?!"

Slovenski duhovnik se ne brani, ker ga je sram, da bi inorodcem dal vedeti slovenske jezikovne ostudnosti. Slovenski duhovnik se ne brani, ker noče sramotiti lastnega naroda pred ameriškano javnostjo. In to bi moral storiti, ko bi moral prestavljati na angleščino one ostudnosti in budalosti v slovenskih brezverskih listih. Slovenski duhovnik ima preveč drugega potrebnega dela, da se ne more ozirati na smrdljivo blato v nasprotnih listih. Slovenski duhovnik pa tudi opravičeno misli: slovenski verniki naj branijo svojega slovenskega duhovnika!

In res, preveč je teh slovenskih "pobožnih" kimavcev, ki radi na vse strani prav dajejo. Pravijo: radi ljubega miru. Zraven pa še ti "pobožni" strahopetneži kličejo ljubega Boga na pomoč, češ, Bog se usmili in že kaznuje te hudobneže — sami pa v svoji lenobi nič ne storijo niti z jezikom, še manj pa v dejanju. Morda boš celo našel brezbožen list prav v njihovih hišah.

Takim "pobožnim" slovenskim kimavcem: Bog se vas usmili! Za nič ste! Nič dobrega ne storite niti za slovenstvo v Ameriki, še manj pa Bogu na ljubo. Veste, kaj irski Pat ali Mike pove onemu, ki mu blati vero in njegovega duhovna? — Pripelje mu eno na goflio, da se kar "ta rudeča" pocedi, pa je konec brezverskega gobezdanja.

Slovenski Amerikanci, ali veste, kaj pravi Amerikanci misli, govore in pišejo o katoliški duhovščini? Pravemu Amerikancu je katoliški duhovnik pred vsem gentleman, potem olikanec prve vrste; poštenjak, vesten delavec v verskem in družabnem oziru; zvest vodnik svojih vernikov v verskih in državnih dolžnostih. Radi ga vabijo na zborovanja, prirejena za občni blagor in njegovem

NIAGARA VODOPAD V ZIMSKEM ČASU.

Pogled na vodopad Niagara zimskem času, ko je struga z jezena od velikih kosov ledu ki se včasih nakopičijo drug na drugega do višine 70 čevljev

delokrogu. Radi ga poslušajo, njegovi nasveti navadno obveljajo. Saj sami veste, kako govore: The Catholic priest was there — he said it — it must be so — the Father is right! Tako pravi Amerikanci.

Slovenski Amerikanci, ali veste, zakaj Glas Naroda, Prosveta in drugi njihovi kompajoni tu v Ameriki tako satanško, nagnjusno in strupeno pišejo zoper slovenske duhovnike? Zato, ker so še "prezeleli"! So še sami "zelenci". Še vedno nam one kranjske odpadke prežvekujejo, kakor so jih znali tam onstran luže. Hodi so v svoje "črne šole", pa kam? Njihove "visoke" šole so bile kranjske beznice, ljubljanske šnopsarije, tam za Ljubljano na Bregu, tam na obrežju v Krakovem, po pivnicah na Sv. Petra nasipu itd. V onem zaduhlem, smradljivem ozračju, pijani, omoteni in obteženi na duhu in telesu so te izpite duše srebale drug od drugega budalosti, "modrost" in "oliko", s katero sedaj hočejo "osrečevati" in "likati" vas tu v Ameriki, vas, ki ste že mnogo let več tukaj in veste vsaj desetkrat več o pravih ameriškanskih razmerah, nego oni butasti kranjski "zelenci", ki se vam vsiljujejo za učitelje in vodnike in — za pijavke in žeruhke vaših ameriškanskih dolarjev. Vi Slovenci v Ameriki, ste tej samogoltni pa leni gadji zalegi devetdesetdeseta briga — diše jim pa in sline se jim cede in skomina jih po vaših žepih, po vaših trdo prisluženih dolarjih. Saj veste, njih grla so vedno lačna in suha in poželjiva jedi in pijače, za katero naj jim vi v svoji zaslepljenosti plačujete.

Torej, tam niso nič poštenega znali, tu pri nas se pa tudi nočejo priučiti pravega amerikanstva. So preleni. So prezahiti. So prehudobni. So prepulhi v svojih možganih. In ti kranjski "zelenci" naj nam starim slovenskim Amerikancem stare smrdljive kranjske flavce pogrevajo? In to naj bodi nam slov. Amerikancem prav? Mi, stari slovenski Amerikanci, naj se damo voditi tem propalim kranjskim "zelencem"? Naj se gredo soliti!

Ti pa, slovenski Amerikanci, ki se zavedaš svojega poštenega amerikanstva: obrni hrbet tej kranjski "zelenci" sodrgi!

Broj nim in njihovim lažnjivim listom vselej in povsodi, kjer si ti, slovenski Amerikanci, gospodari v hiši! Bolje bo za-te; bolje za slovenstvo v Ameriki.

Pa bodo rekli: ameriškanski duhovnik je all right; mi pišemo samo zoper slovenske farje, ki se žive od slovenskih žuljev.

Slovenski Amerikanci, še enkrat, pozor!

Pred vsem si to-le zapomni: Slovenski duhovnik v Ameriki je vsaj tako dober, učen, poraben, delaven, zanesljiv in priljubljen, kakor drugonarodni duhovniki. Vsak delavec je pa svojega plačila vreden. Torej naj nihče ne oponaša slovenskemu duhovniku one bore krvavo zaslužene cente, ki jih dobi na slovenski župniji.

Slovenski duhovniki na ne-slovenskih, nemških, angleških in poljskih župnijah naj vam služijo za primer. Tu v Minnesoti smo slovenski duhovniki v večini po drugonarodnih župnijah. Torej se tukaj lahko merimo z drugonarodnimi duhovniki s svojo delavnostjo, porabnostjo in priljubljenostjo med katoliškimi ljudstvom. In prav tu v Minnesoti se sijajno pokaže, da slovenski duhovnik nikdar in nikjer ne zaostaja za drugonarodnimi duhovniki. Kje ste dobili zadnja dva slovenska škofa? V Minnesoti. Kje imate danes dva slovenska prelata? V Minnesoti. V kateri nadškofiji sta danes izmed trinajst dekavov dva Slovenci? V St. Paul, Minnesota. V kateri nadškofiji sta danes izmed devetih nepremakljivih župnikov kar dva Slovenci? V St. Paul, Minn. V st. pavelški nadškofiji ni niti ene slovenske župnije.

V isti nadškofiji je Slovenec učitelj in ravnatelj cerkvenega petja; v isti nadškofiji dva Slovence profesorja v semenišču; v isti nadškofiji izmed tristoosemisedemdeset duhovnov samo trinajst Slovencev, izmed dvesto devet župnikov pa deset Slovencev. Škofa Trobec in Stariha sta postala škofa iz nemških župnij; škofje Baraga, Mrak, Vrtin niso služili na slovenskih župnijah; monsignor Ogulin na nemški župniji; monsignor Bilban ni postal monsignor zato, ker je slučajno župnikoval na slovenski župniji; pokojni monsignor Buh se je žrtvoval za Slovence, Bodite vestno udani svojim slo-

pa bila je njegova obča priljubljenost in delavnost med drugorodci, katera mu je prislužila to priznanje in dvakrat čast škofijskega upravitelja.

Torej Slovenci v Ameriki, ali spredite razloček med slovenskim duhovnikom na slovenski župniji in slovenskim duhovnikom po drugonarodnih, recimo, tujih župnijah? Tujci slovenskega duhovna spoštujejo, ga časte, ljubijo in če treba branijo proti vsakemu napadu. Dajo mu, kar mu gre, brez mrmanja in nevošljivosti in večkrat kaj več postransko. Slovenci pa zapeljani in zaslepljeni po svojih "zelenuh" vodnikih, blatijo dobro ime svojega lastnega rojaka duhovnika v besedi in pismu; ne neradi mu privoščijo trdo zaslužen vsakdanji kruhek in še rovarijo in hujskajo v njegovi slovenski župniji, da bi odvrnili, če mogoče, še dobrohotne verne Slovence od cerkve in duhovnov.

Slovenski duhovnik, ki se posveti delovanju med Slovenci v Ameriki, se mora že naprej pripraviti na žrtve; na sramotenje in blatenje svojega dobrega imena, odreči se vsem častem; delati noč in dan in se slednjič v pravem pomenu besede izživeti in žrtvovati in umreti za blagor in v prospeh svojega nehvaležnega naroda.

Slovenski rojaki v Ameriki, ali ne razumete? Bridke besede vam pišem, pa so žalobno le prevečkrat bridka resnica. Slovenska mati vas je rodila; slovenska mati vas skrbno v sv. veri vzgojila; slovenska mati vam je s solznimi očmi pri težkem slovesu v tujino ali morda na smrtni postelji vestno in ljubeče zabicevala: sinko, hčerka, ne pozabi mi na Boga, ostani zvest sv. Cerkev; prekrizala te je in se s težkim srcem posločila. — Rojak, si li na vse to še pozabil? Ali si še skazal nevrednega take slovenske matere? Si li bedni brezčastni pozabljivi porodica; neznajca; brezverski slovenski odpadnik; sramota svojemu narodu; gubitelj in zapeljivec vernega slovenstva v Ameriki? Če je tako — beda ti na tem in na onem svetu, beda in brezčast še tvojemu trohnelemu truplu v grobu, beda ti Judežu med svojimi rojaki!

Slovenci v Ameriki, skazujte se verne in vredne sinove in hčerke verne slovenske matere. Bodite vestno udani svojim slo-

venskim voditeljem v njih težkem delu posebno na slovenskih župnijah. Ljubite in spoštujte jih. Dajte jim videti in čuti, da so vam res dobrodošli. Bodite jim v čast in radost v vestnem izpolnjevanju verskih dolžnosti. Sodelujte z njimi v častni in večni blagor slovenskih župljanov, pa tudi njim samim v srečno zadovoljnost in še nadaljno voljno požrtvovalno delovanje med nami.

Posebno pa ti, ljuba K.S.K. Jednota, pomisli, čegavo dete si. Članstvo naše Jednote, vedite, brez slovenskih duhovnov bi vi ne imeli svoje slovenske Jednote. Slovenski duhovnik vam je Jednoto izplodil, vzgojil, uredil, negoval, širil in ohranjal. Slovenski duhovnik še danes plamti v rodoljubni ljubezni za procvit in dobrobit K.S.K. Jednote. Ni li slovenski duhovnik v slovenski župniji, ki v cerkvi in po hišah svoje župljane vedno nagovarja in jih vodi pod okrilje K.S.K. Jednote? Ni li slovenski duhovnik v slovenski župniji, ki v slovenski župnijski hiši nagovarja slovensko ameriškano mladino, da se združi v mladinskem oddelku z nami v K.S.K. Jednoti?

Ti, članstvo K.S.K. Jednote si desetkrat premisli, predno se drzneš nasprotovati blagim opominom in navodilom svoje rojaka duhovnika. Njegova beseda naj ti je zlata beseda, dragocen zaklad, katerega si skrbno shrani v svoje srce, da ti bogato obrodi zaželjen dober sad, tebi v častni in večni blagor, K. S. K. Jednoti pa v čast, slavo, napredek in medsebojno zadovoljstvo.

SIMULTANI RADIOGRAMI.

Iz Hongkonga poročajo o izredno važni iznajdbi na polju brezžične telegrafije. Baj je uspelo mlademu inženjerju Drutenu iz Holandske Indije najti metodo, ki omogoča iz enega samega oddajalca z eno samo anteno oddajati hkrati 10 brzojavk. Sprejema pa se vsaka brzojavka na drugem prejemalču, in sicer le tista, ki je zanj namenjena.

Pri iznajdbi gre za izboljšano simultano telegrafijo, kjer izžarja antena hkrati valove različnih dolžin in se da vsakemu valovnemu nizu naprti druga brzojavka.

Simultano telegrafijo so skušali uvesti že pred leti, a je ostalo le pri nekaterih interesantnih poskusih. Le radiotele-

grafska postaja v Bernu in neka angleška postaja sta se posluževali simultane telegrafije, a sta oddajali le po 2 brzojavki hkrati.

MOHAMEDANSKI MODERNIZEM.

Na mohamedanski bogoslovni visoki šoli v Kairu se je med dijaštvom začelo močno gibanje, da naj bi turški bogoslovci opustili kaftan in oblekli moderno obleko, kot pokrivalo pa nosili fes. Mohamedanski verski krogi so odločno proti temu gibanju ter so poslali staršem slušateljev okrožnico, v kateri jih pozivajo, naj nastopijo proti modernističnim težnjam svojih sinov.

ŽGANJA SI NE DAJO VZETI

Finci so jako kulture in napredni narod, toda isto veliko napako imajo kakor mi Slovenci — nepoboljšljivi pijanci so. Ministrstvo za socialno politiko v Helsinkforsu objavlja statistiko, ki kaže, da je splošna alkoholna prepoved rodila ravno nasprotni učinek, nego bi morala. Samo l. 1927 so se zvišali slučajni pijanosti, s katerimi so imele opraviti oblasti, za 14 odstotkov. Slučaji prepovedane žganjekuže in vtiho-tapljanja alkohola so narasli od 20,532 l. 1925 na 24,519 l. 1927. Tekom lanskega leta je finska policija zaplenila po 508 tajnih žganjarnicah 43,793 litrov alkohola, aretirali pa so zaradi pijanosti 87,191 oseb, med temi 2516 žensk. — Zaradi pijanosti je bilo obsojenih lani 73,829 oseb.

VOJNE NI MOGOČE POZABITI.

Te dni se je pripeljal iz Zedinjenih držav na Francosko 37letni bivši legionar Ernest Stricker, ki se je v svetovni vojni boril na francoski fronti. Takoj se je odpravil v Beleau, kjer je pokopalšče in spomenik 12. divizije. Naslednji dan so našli Strickerja pred spomenikom mrtvega — ustrelil se je. V pismu izjavlja, da ne more pozabiti vojnih strahot, zato gre v smrt. Prosi, da ga pokopljejo ob vojnih tovariših.

ŽAGA PETRA VELIKEGA POGORELA.

V Amsterdamu je te dni do tal pogorela zgodovinska žaga "De Grootvorst" — Veliki knez, v kateri je delal l. 1697 kot navaden tesar — car Peter Veliki.

Denar v Jugoslavijo brzojavnim potom!

MI RAČUNAMO:

Za ameriške dolarje:	Za dinarje:
\$ 5.00 ----- \$ 6.15	200 Din ----- \$ 4.46
10.00 ----- 11.25	500 Din ----- 9.30
15.00 ----- 16.35	1000 Din ----- 18.90
20.00 ----- 21.45	1500 Din ----- 28.00
25.00 ----- 26.55	2000 Din ----- 37.00
30.00 ----- 31.65	3000 Din ----- 56.40
35.00 ----- 36.75	4000 Din ----- 75.50
40.00 ----- 41.85	5000 Din ----- 94.60
45.00 ----- 46.95	10000 Din ----- 189.00
50.00 ----- 52.05	15000 Din ----- 278.00
55.00 ----- 57.15	20000 Din ----- 368.00
60.00 ----- 62.25	30000 Din ----- 548.00
65.00 ----- 67.35	40000 Din ----- 724.00
70.00 ----- 72.45	50000 Din ----- 902.00
75.00 ----- 77.55	60000 Din ----- 1082.00
80.00 ----- 82.65	70000 Din ----- 1260.00
85.00 ----- 87.75	80000 Din ----- 1441.00
90.00 ----- 92.85	90000 Din ----- 1620.00
95.00 ----- 97.95	
100.00 ----- 103.05	

Za pošiljke po pošti se sprejema samo Money Orders, American Express ček, ali pa bančni draft. Osebnih čekov po pošti ne sprejemamo.

Nobenih drugih pristojbin in nobenih odbitkov v Evropi.

Metropolitan State Bank

2201 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Urađujemo: Dnevno od 9:00 zjutraj do 4:00 popoldne. Ob torkih in sobotah do 3:30 zvečer.

KAPITAL IN PREBITEK: \$300,000.00

PROMET IN VIRI HAD \$3,500,000.00

Lz življenja in sveta.

KOLIKO LJUDI IZ STAREGA KRAJA BI HOTELO PRISELI-TI SE V ZDR. DRŽAVE?

Koliko ljudi je v tej ali oni državi že zaprosilo za priseljeniško vizo? Z drugimi besedami, koliko bo moral kdo, ki se danes zaprosi, čakati, predno pride na vrsto? Koliko morajo oni čakati, ki živijo prednost v kvoti? Ta in slična vprašanja se stavlja dan na dan od ljudi, ki bi radi vedeli, kako upanje smejo gojiti glede prihoda svojih sorodnikov ali prijateljev iz starega kraja v Ameriko.

Predno razpravljamo dalje, naj tu ponovimo temeljne določbe kvotnega zakona. Izven kvote so samo žena ameriškega državljanja in njegovi neporočeni otroci pod 18. letom. Na prošnjo ameriškega državljanja na generalnega priseljeniškega komisarja v Washingtonu (Form 633) ti dobijo pravico do izvenkvotne priseljeniške vize in lahko pridejo takoj. Razen teh sorodnikov so izven kvote le še sledeči razredi: osebe, rojene v Kanadi, Kubi, Mehiki ali kak drugi republiki Centralne ali Južne Amerike, ter njihove žene in otroci; nadalje duhovniki in vseh vrstnih profesorji; slednjič dijaki, ki prihajajo v Združene države zaradi študij. Izven tukaj omenjenih razredov spada vsakdo, ki se hoče priseliti v Združene države, pod kvoto. (Osebe, prihajajoče zaradi študija, navadno na šest mesecev, tu ne omenjamo.)

Kar se tiče kvote, velja namreč, da vsakdo spada pod kvoto ene države, kjer se nahaja njegov rojstni kraj. Po eni ameriški konzulat v vsaki inozemski državi vodi seznam kvoti določene države, oziroma držijo seznam vseh prošelj za priseljeniško vizo, naj je bila prošnja vložena na tem ali onem ameriškem konzulatu. Vize se izdajajo po redu, kakor so bile prošnje vložene. Nekateri razredi priseljenjcev pa uživajo prednost v kvoti. Ti so neporočeni otroci ameriškega državljanja med 18. in 21. letom, njegov oče in njegova mati in soprogi ameriške državljanke. Ti so edini sorodniki, ki uživajo prednost; državljan, ki prosi za prednost v kvoti za svoje sorodnike, mora imeti čez 21 let in mora vložiti isto prošnjo na generalnega priseljeniškega komisarja, kot v slučaju izvenkvotnih priseljenjcev. Nadalje uživajo prednost (pa le tam, kjer letna kvota znaša več od 300) izurjeni poljedelci ter njihove žene in otroci pod 16. letom, ki prihajajo z njimi ali za njimi. Da dobijo prednost, ni treba nikake prošnje s strani sorodnikov ali prijateljev v Združenih državah, marveč morajo oni sami na primeren način dokazati ameriški konzulu, da so zares izurjeni poljedelci. Izrečno je rečeno v zakonu, da med omenjenimi sorodniki ameriških državljanov in izurjenimi poljedelci ni nikake prazne prednosti. Njihove prošnje se vodijo v istem seznamu prošelj za prednostno kvotno vizo po redu, kakor so bile vložene.

Ameriški konzuli ne smejo izdati več prednostnih kvotnih viz, kot znaša polovica vse letne kvote. To se pravi, da je vsaj polovica kvote vedno rezervirana za priseljenjce, ki ne uživajo nikake prednosti v kvoti. Rečimo torej, da kvota za neko državo znaša 500. Najvišje število prednostnih kvotnih viz bo tedaj znašalo 250 in ostalo preostane za navadne priseljenjce. Ako imajo konzuli že vpisanih 500 prošelj za prednostno vizo v kvoti te de-

žele, pomenja, da oni, ki bi se danes priglasi za prednostno priseljeniško vizo, bi moral čakati dve leti, predno dobi vizo. Ako pa je v listi navadnih priseljenjcev že priglasih 2500 prošelj za vizo, pomenja, da oni, ki se danes priglasi za prednostno priseljeniško vizo, bi moral čakati deset let, razun ako bo v kasnejših letih manj na podlagi zadnjih podatkov, ki so na razpolago. Ako ni drugače rečeno, se cenitev glede prošelj za kvoto in odobrenih prošelj za prihod sorodnikov nanaša na stanje, kakršno je bilo 1. julija 1927; le glede malo dežel je bilo mogoče dobiti kasnejše informacije. Podatki glede prednostnih viz, izdanih poljedelcem, so povzeti iz priseljeniških statistik za fiskalno leto 1926. Te so zadnje, ki so bile na razpolago, in so važne v toliko, v kolikor ni mogoče razumeti položaj, v kolikor se tiče prednostnih viz, ako ne vpoštevamo povprečnega števila prošelj s strani poljedelcev, ki tudi uživajo prednost. Navajamo tudi število izvenkvotnih viz, izdanih žeram in otrokom ameriških državljanov v fiskalnem l. 1927. Vsi se te številke ne tičejo kvote, vendar jih navajamo, ker so zanimive.

Bilo bi tu predolgo, da bi navedli podatke za vse dežele. Zato se hočemo omejiti le na nekatere tipične dežele, zlasti seveda na Jugoslavijo in Italijo, v kvote katerih dežel je naš ljudstvo bolj zainteresirano. Navesti pa hočemo vsaj glede kvote dežel število prošelj za kvoto poleg zneska kvote same. Človek dobi iz teh podatkov pojem, koliko ljudi bi prišlo v Združene države, da ni priseljevanje omejeno. Prva številka pomenja število prošelj za kvotno vizo, druga kvoto.

Albanija 3000—100, Avstrija 30.000—785, Belgija 10.000—512, Bulgarsko 15.000—100, Čehoslovakija 250.000—3075, Dansko 15.000—2789, Francija 1500—3954, Nemško 251.159—51.227, Angleško 202.364—34.007, Grško 14.000—100, Ogrsko 20.000—473, Irsko 30.000—28.567, Italija 300.000—3845, Nizozemsko 21.094—1648, Norveško 34 tisoč—6453, Špansko 26.000—131, Švedsko 20.000—9561, Švica 8000—2081, Turško 10.000—100, Jugoslavija 35.000—671.

Iz tega je razvidno, kako breznamenit je položaj onih ljudi v mnogih deželah, ki bi hoteli sedaj vložiti prošnjo za priseljeniško vizo, zlasti ako ne uživajo nikake prednosti.

Vzemimo n. pr. Čehoslovakijo, — letna kvota znaša 3075. Priglasilo pa se je že za vize kakih 250.000 ljudi. Prednostne vize smejo znati največ polovico kvote, t. j. 1537. V listi ni sicer niti 1000 odobrenih prošelj za sorodnike, ki uživajo prednost, ali vložnih je bilo toliko prošelj s strani izurjenih poljedelcev, ki tudi uživajo enako prednost, da ima ameriški konzulat v Čehoslovakiji že zadosti skupnih prošelj za prednostno vizo za skoraj tri leta naprej. Prošnje za neprednostne vize pa se sploh ne sprejemajo več. Čemu tudi? Saj jih je že zadosti morda za celo stoletje, ako bi vsi vztrajali pri svoji prvotni prošnji.

Seveda mnogi prvotni prošnje, ki bi jih bilo mogoče dobiti informacije glede števila odobrenih prošelj za prednostno kvoto. Na Ogrskem s kvoto od 473 je bilo zabeleženih 20.000 prošelj. Prednostna kvota je tam napolnjena že za tri leta naprej. Rumunjska, ki ima kvoto 603, izkazuje kakih 16.000 prošelj.

silci, kakor poprej rečeno, se nikoli več ne zgledajo. To je na pr. razvidno iz situacije na Danskem. Prošenj je tam kakih 15.000, kvota pa znaša 2789. Konzul tam obvešča prošilce, da bodo morali čakati kakih pet let, predno dobijo vizo. Dejanski pa znaša čakalna doba dve do dveh let in pol, ker mnogi odpadajo. Približno ista stvar je na Angleškem, kjer mora prošilec dejanski čakati približno tri leta. Na Francoskem je seveda položaj vrlo ugoden, kajti kvota je večja od števila prošelj.

Jugoslavija. Njena kvota znaša 671. Število vseh prošelj za priseljeniško vizo se ceni na 35.000. Prednostna kvota znaša polovico, torej 335 na leto. Prošenj za prednostno vizo pa je toliko, da je prednostna kvota že napolnjena za približno poldrugo leto. Ne zdi se, da so izurjeni poljedelci preveč obremenili te polovice kvote, rezervirane za nekatere sorodnike ameriških državljanov. Vsaj to je soditi iz okolišnice, da je bilo v fiskalnem letu 1926 izdanih le 99 prednostnih viz poljedelcem. Ali tedaj niso mnogi znali za to prednost, in mogoče je, da bo število njihovih prednostnih prošelj čim dalje večje. V takem slučaju bo čakalna doba za prednostno kvoto seveda tem daljša. V fiskalnem letu 1927 pa je bilo izdanih 603 izvenkvotnih viz (skoraj toliko kot sama kvota) upravičnim sorodnikom ameriških državljanov.

Ako torej danes kdo zaprosi za prednostno kvoto, bo moral v Jugoslaviji čakati približno poldrugo leto ali več. Par sto prošelj več pa seveda takoj izpremeni ves položaj. — Kdor pa prednosti nima in se danes priglasi za vizo, ta bi moral čakati par generacij, predno pride na vrsto. Treba le izračunati: 35.000 prošelj napram kvoti od 671, od katere pravzaprav polovico odvzamemo oni, ki uživajo prednost. — Razlika je taka, da tudi upanje na veliko število takih, ki so v listi, a se ne bodo nikdar več odzvali, nič bistveno ne zboljša položaja.

Italija. Položaj je seveda še hušji kot za Jugoslavijo. Kvota znaša 3845, a število prošelj se ceni na 300.000 in priglasilo bi se jih še veliko več, da bi njihove prošnje sprejemali. — Prednostna kvota sama je že napolnjena za štiri do pet let. V fiskalnem letu je le 47 poljedelcev dobilo prednostno vizo. Pač malo jih je znalo, kako za prositi za prednost. Ako pa se v Italiji začne zgledati veliko število izurjenih poljedelcev, tudi prednostna kvota utegne postati iluzorična. Kako velik je naval sorodnikov ameriških državljanov, je razvidno iz dejstva, da je bilo v fiskalnem letu izdanih 7502 izvenkvotnih viz (skoraj dvakrat toliko kot sama kvota).

Na Ogrskem, Avstriji in Rumunjskem ni položaj mnogo boljši kot v Jugoslaviji. V Avstriji, ki ima kvoto 783, je bilo zabeleženih 30.000 prošelj. Ni bilo mogoče dobiti informacije glede števila odobrenih prošelj za prednostno kvoto. Na Ogrskem s kvoto od 473 je bilo zabeleženih 20.000 prošelj. Prednostna kvota je tam napolnjena že za tri leta naprej. Rumunjska, ki ima kvoto 603, izkazuje kakih 16.000 prošelj.

KAKO SE JE IZNE-

BILA REVMAZMA

Vedoč po svojih lastnih izkušnjah, koliko človek trpi, kateri ima revmatizem, je Mrs. Hurst, ki živi na 204 Davis Ave., F-101, Bloomington, Ill., tako hvaležna, da si prizadeva, kjer le more, še drugim trpečim povedati, kako se lahko iznebijo teh bolečin na čisto prirosten način kar na svojem domu.

Mrs. Hurst nima ničesar za prodati. Samo izrežite ta oglas in ga pošljite z Vašim imenom in naslovom njej; ona bo prav z veseljem poslala potrebno navodila čisto brezplačno. Pišite takoj, da ne pozabite.

Prednostna kvota je že napolnjena za kak dve leti in četrto. Se mnogo slabši je položaj na Grškem, ki ima le kvoto od 100 in morda kakih 14.000 prošelj za vizo. Sama prednostna kvota je baje napolnjena že za 11 let naprej. To pa še ni nič napram Turčiji, ki ima kvoto od 100 in prošelj baje 100 tisoč. Prednostna kvota sama je baje že napolnjena za 25 let naprej.

Precej ugoden je pa položaj na Nemškem. Prošenj je sicer 251.159, dočim kvota znaša 51.227. Čakalna doba bi bila torej 5 let od vložitve prošnje do izdaja vize. Dejanski pa je jako manj. Situacija na Nemškem se stalno spreminja. Znani so slučaji, ko je kdo čakal le par mesecev. Tisk in izseljeniška društva na Nemškem jako odsvetujejo tačasno izseljevanje v silu tukajšnje nezaposlenosti, kar ima gotovo za posledico, da se mnogi prošilci ne odzivajo vabilu konzulata.

KAKO SI JE IBSEN ŠIVAL GUMBE.

Ibsen je bil mnenja, da si mora znati vsak možič v vseh neprilikah sam pomagati in nikakor ni dovolil, da bi mu njegova žena prišla kak odtrgani gumb ali zakrpala obleko ali perilo. Njegovi prijatelji so ga mnogokrat našli s šivanko v roki. Šele mnogo let kasneje je izdala Ibsenova žena, kako je bila s tem šivanjem. Čim je namreč Ibsen odšel k počitku, je njegova žena skrivoma vzela obleko in gumba nanovo — pravilno prišla.

BUDWEISER JEČMENOV SLADNI SIRUP.

Ječmenov sladni sirup, ali sladni ekstrakt, kakor ga nekateri imenujejo, ni nov produkt. Že pred 50. leti so ga razvili za različne stvari. Od časa do časa pa so vedno znali še kaj, za kar se lahko porabi. Zahteva je postajala vedno večja in treba je bilo graditi nove tovarne, v katerih se sedaj izdeluje sladni sirup.

Kot hrana, ječmenov sladni sirup se dolgo časa ni mogel udomaćiti. Njegova velika vrednost je prišla šele pred kratkim v poštev pri raznih proizvajalcih hrane, kakršne se mnogi poslužujejo za zajtrk. S svojim proizvodom dodaje nekoliko slada, kar napravi jed bolj okusno. Uspeh produktov sladnega sirupa je bil tako velik, da je pretežna večina hrane za zajtrk najbolj popularna tista, ki vsebuje sladni sirup.

Budweiser ječmenov sladni sirup je postal znamenit po sedemdesetletni preizkušnji in se ga zdaj največ prodaja. Dobi se ga v vseh grocerijah in delikatesah. Imejte ga vedno pri rokah. Naši ljudje vedo, kaj je dobro, zato pa zahtevajo vedno le Bohemian Hop Flavor in The Budweiser Malt.

ŠIRITE AMER. SLOVENC!

NE NOSI PASU ZA KILO

STUART-OV ADHESIV PLAPAO —PADS, se razlikuje od pasov za kilo — to je mehanično-kemikalno zdravilo —napravljeno, da drži mišice silne in leči kilo, ker se "PLAPAO" ne prebota samo maže na prizadeto mesto, se ne drgne in ni nevarnosti, da bi izdrknilo.

NOBENIH JERMEŃOV, ZAPONK ALI PERES NI POLEG.

Mehko kakor baržun — lahko za nositi in malo stane.

Skoro četrto stoletja je zadovoljilo že tisoče ljudi, ne da bi jim bilo treba ostaviti delo. Zaprtežen izjav in zahvala mnogo mnogo. Prirodno zdravilo, ki vas izleči, ne da bi bilo treba nositi pasu. To zdravilo je dobilo "Gold Medal in Grand Prix." Poskusite PLAPAO poskušajo pošljemo brezplačno, pišite takoj in poslužite se spodnjega kupona — ŠE DANES.

PLAPAO CO., 2445 Stuart Blag., St. Louis, Mo.

Name _____ Address _____ ZASTONJ — POSKUŠNJA PLAPAO — ZASTONJ.

ZAKLAD IZ 30LETNE VOJNE.

V Pleissingu v Avstriji je kmetski posestnik Leopold Dietrich zaradi nekih naprav kopal v svoji kleti. V globini enega metra je zadel na veliko

lončeno posodo, polno starega denarja. Našli so 3632 srebrnih novcev z letnicami 1625 do 1650, to je iz časa tridesetletne vojne.

—o—
ŠIRITE AMER. SLOVENC!

NA PRODAJ

set za jedilno sobo hrastov les, postelj z medenim ograjem, omara za obleko, gugalni stol, stojalo iz orehovega lesa. — Vprašajte: 903 Williams St., Joliet, Ill., Phone 5437-W.

Budweiser

Prava kvaliteta sladnega sirupa

Dobri okus prihaja od neprestane kontrole

namreč, mi posvečamo veliko pozornost in plačamo posebno ceno za najboljši ječmen, ki se ga more dobiti. Ječmen izravnavamo, ločimo in njega vse kar je slabega in ga obelimo v milijon-dollarish napravah, ki so nalašč za to zgrajene. V veliki Anheuser-Busch tovarni v St. Louisu napolnjujemo kangle in jih opremimo z etilno. Vse naš izdelke prodajamo pod enim in istim imenom! Navadni in okus po hmelju. Strogo unijska delavnica.

ANHEUSER-BUSCH, St. Louis

Western Sales Corporation

1525 Newberry Ave. Distributors Chicago, Ill.

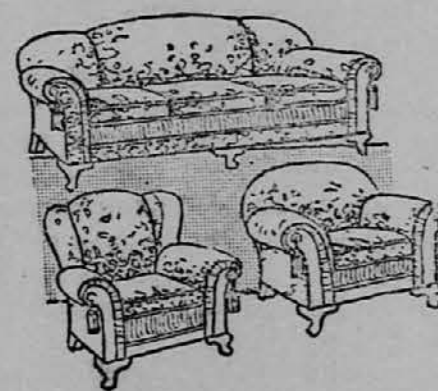
BM-68

Phone 6138 **J. J. Telser** Phone 4124
Crawford
2107-11 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

"Domača trgovina za vsako vrstne hišne potrebščine"

"PRIDITE, DA SE SAMI PREPRIČATE".

Sedaj je čas, da si ogledate našo zalogo, če rabite le malenkost, ali kakšno veliko stvar, pri nas dobite vse. — Uljudno vas vabimo, da pridete v našo trgovino vsak čas. Zelo bomo vpoštevali vaš obisk, kot sosed.

Naša zaloga otročjih vozičkov je popolna, izdelava krasna in moderna, zadnje novosti od 1. 1928. Ponos vsake matere je, da svojega malčka pelje na sprehod v lepem vozičku.

PRIDITE POGLEDAT, DA SE SAMI PREPRIČATE.

Armstrong's Linoleum

for Every Floor in the House

Za tla imamo veliko zalogo karpetov in drugih preprog. Tukaj označeni Armstrong linoleum prednjači v Ameriki in smo ponosni, da ga tudi mi imamo v zalogi, da lahko postrežemo občinstvu z najboljšim.

"GOVORIMO VSE INOZEMSKJE JEZIKE".

Z VSEH KRAJEV DEŽELE

Veliko pisem prihaja vsak dan, ki vsebujejo veliko zadovoljstvo. — "Cleveland, O., 2. aprila. Trinerjevo rdečo vino je čudovito zdravilo. Wm. Stacey — Wauwatosa, Wis., 4. aprila. Vse vaše izjave o Trinerjevem rdečem vinu so resnične. Edw. Fisher — Elmhurst, La., 6. aprila. Trinerjevo rdečo vino mi je veliko pomagalo. John Hiller — Fernie, B. C., Can., 8. aprila. Je zelo dobro zdravilo. John Vasek — San Antonio, Tex., 10. aprila. Njega moram le siliti. L. G. Montemayor". V resnici je to najboljšo zdravilo za slab apetit, zaprtje in želodčne nerednosti. Pišite na Jos. Triner Co., 1333 So. Ashland Ave., Chicago, Ill., po brezplačni vzorec, ter priložite 10c za poštne poštnine.

No. 2

Kupon za brezplačni vzorec

Ime _____

Naslov _____

Mesto _____

SINOVA GABROVŠEK

Karola G. umrlega 10. aprila 1924 v Pontiacu, Mich. se iščeta. Dobiti imata okroglo \$400.00 zapuščine iz posvetstva svojega umrlega očeta. Kdor ve kaj o njih, naj sporoči naslov: Gospodarska pisarna dr. Ivan Černe, Ljubljana, Miklošičeva c. 6/1, Jugoslavija. Če se dečica ne javita, bode denar po zakonitem roku zapadel državi.

Vsaki čas in minuto

dobite nas na telefon. FRANK E. PALACZ, pogrebnik. LOUIS J. ZEFAN, pomočnik. 1916 W. 22nd Street. Phone: Canal 1267, Stanovanjski Rockwell 4882 in 8/40.

Ako se ti "Amerikanski Slovenc" dopade, povej to svojim prijateljem in znancem in priporoči jim ga, da si ga naroče!

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

In njegov bistri razum je znal iznajti neštete vragolije.

Mladi Clayton seveda ni vedel, v kaki zvezi je njegovo življenje s skrivnostno kočo. Kdo bi mu bil to tudi povedal?

RECORDS

LOUIS STRITAR
2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

Figure 1

no je, da imajo socialisti vero